

2023-09-18
TJÄNSTESKRIVELSE
Dnr: NAF 2023-243

Ukrainska flyktingar som vistas i Nacka och studerar svenska för invandrare eller svenska som andraspråk

Förslag till beslut

Nämnden för arbete och försörjning noterar informationen till protokollet.

Sammanfattning

Kommunfullmäktige beslutade den 15 maj 2023 att ge nämnden för arbete och försörjning i uppdrag att, inom ramen för nämndens budget, så snart som möjligt erbjuda svenska för invandrare samt svenska som andraspråk på grundläggande samt gymnasial nivå till personer som vistas i Nacka med skydd av massflyktsdirektivet. Därefter har riksdagen beslutat att tillföra kommunerna ett riktat stimulansbidrag för sfi. Fördelningen av statsbidraget till kommunerna är ännu inte beslutat.

I utbildningsenhetens utredning, som låg till grund för beslutet, gjordes antagandet att knappt 200 av målgruppen skulle vara intresserade av att studera sfi. Målgruppen informerades om beslutet via olika kanaler, men trots det har få anmält intresse. I nuläget är 62 ukrainska flyktingar i utbildning och de flesta studerar sfi på studieväg 3. Utbildningsenheten har sökt statsbidrag för dessa sfi-elever samt för ytterligare 30 elever som beräknas påbörja sfi-studier i år.

Utbildningsenheten uppskattar att bruttokostnaden innevarande år blir cirka 1,2 miljoner kronor liksom att bruttokostnaden för år 2024 blir cirka 2,6 miljoner kronor.

Ärendet

Kommunfullmäktige beslutade den 15 maj 2023 att ge nämnden för arbete och försörjning i uppdrag att, inom ramen för nämndens budget, så snart som möjligt erbjuda svenska för invandrare (sfi) samt svenska som andraspråk (sva) på grundläggande samt gymnasial nivå till personer som vistas i Nacka med skydd av massflyktsdirektivet. Kommunfullmäktige beslutade att för de ukrainare som vistas i Nacka ska möjligheten att studera sfi samt svenska som andraspråk gälla med omedelbar verkan.

Till grund för beslutet låg bland annat den utredning som utbildningsenheten gjort utifrån ett politikerinitiativ. Ärendet behandlades av nämnden för arbete och försörjning

den 26 april 2023. Utbildningsenheten uppskattade att ungefär hälften av de ukrainska flyktingar som vistas i Nacka utifrån massflyktsdirektivet och är i arbetsför ålder skulle kunna komma i fråga för sfi, det vill säga knappt 200 personer. Utbildningsenheten gjorde också antaganden om hur stor andel av eleverna som skulle studera på respektive studieväg och kurs samt om de skulle välja klassrums- respektive distansundervisning.

I anslutning till utredningsarbetet aviserade regeringen att de kommer föreslå riksdagen att avsätta 100 mnkr i vårändringsbudgeten, vilket riksdagen beslutade om den 20 juni 2023. Därefter har dessutom ändring i förordningen för komvux beslutats som innebär att kommuner även får erbjuda ukrainska flyktingar studier i svenska som andraspråk på grundläggande och gymnasial nivå inom komvux.

Målgruppen informerades via olika kanaler om möjligheten att studera sfi och sva.¹ Trots det har relativt få personer anmält intresse. I dagsläget är totalt 61 elever aktiva i sfi-studier och hittills har två elever fått betyg i sin första sfi-kurs. En elev studerar svenska som andraspråk på grundläggande nivå. I nedanstående tabell visas fördelningen av elever på de olika studievägarna och kurserna inom sfi.

Studieväg och kurs	Antal elever
Studieväg 2, kurs B	24
Studieväg 2, kurs C	1
Studieväg 2, kurs D	1
Studieväg 3, kurs C	32
Studieväg 3, kurs D	0
Distans studieväg 2, kurs C	2
Distans studieväg 3, kurs C	1
TOTALT	61

De flesta, 33 elever, studerar på kvällstid, tre på helgen, tre på distans och resterande 22 under dagtid. Av de 61 eleverna har 33 valt Addera som skola, 15 har valt Eductus, nio har valt ABF, tre har valt NTI och en har valt JENSEN.

Hittills är en elev antagen för klassrumsstudier i svenska som andraspråk på grundläggande nivå delkurs 2. Denna elev har valt Eductus som skola. Ingen elev är hittills aktuell för studier i svenska som andraspråk på gymnasial nivå.

Utbildningsenheten gör ett antagande om att de flesta ukrainska flyktingar som vill studera svenska redan är i utbildning i och med att möjligheten att studera har funnits sedan i slutet av maj. Det är dock ett rimligt antagande att ytterligare personer i

¹ Information om detta har gått ut till kommunens boenden för nyanlända. Information finns på Nacka kommuns hemsida samt att sponsrade inlägg gjorts på Facebook. Information har även gått ut via de olika kanaler som kommunen har med civilsamhället. Motsvarande informationsinsatser planeras för 2024.

målgruppen kan komma att inleda studier inom sfi och sva under 2023 och 2024. Utbildningsenheten tror dock inte att det är särskilt många som tillkommer och har därför gjort uppskattningen att ytterligare 30 personer kan tillkomma under 2023 och därutöver 20 personer under 2024.

Ekonomiska konsekvenser

Kostnaden för de 62 personerna, samt ytterligare 30 som beräknas påbörja sina studier under 2023, beräknas till knappt 1,2 miljoner kronor.

Utbildningsenheten har ansökt om det riktade stimulansbidraget för sfi. Bidraget lämnas med ett belopp per erbjuden undervisningstimme. Det är ännu oklart hur statsbidraget kommer att fördelas mellan de kommuner som sökt detta statsbidrag. Redovisning av statsbidraget görs till Skolverket 1 december 2023 – 2 januari 2024.

Utbildningsenheten har uppskattat en kostnad för sfi och sva för målgruppen under 2024 till 2,6 miljoner kronor. Kostnaden är baserad dels på ovanstående 91 personers fortsatta studier, dels att ytterligare ett tjugotal personer tillkommer i studier under 2024.

I budgetpropositionen för 2024 föreslår regeringen att 80 miljoner kronor avsätts till kommuner för att kunna erbjuda kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare för personer från Ukraina.

Konsekvenser för barn

Barn till flyktingar från Ukraina som vill studera sfi eller sva, har rätt till förskola i likhet med övriga studerande. Förskolans pedagogiska verksamhet stödjer såväl barnens språkliga som sociala utveckling.

Carina Legerius
Enhetschef
Utbildningsenheten

Jen Holmberg
Rektor tillika skolchef
Utbildningsenheten

Jill Salander
Utbildningsexpert
Utbildningsenheten